

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIELUPĖS UPIŲ BASEINO RAJONO VALDYMO PLANO IR PRIEMONIŲ
VANDENSAUGOS TIKSLAMS LIELUPĖS UPIŲ BASEINO RAJONE PASIEKTI
PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2010 m. lapkričio 17 d.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vandens įstatymo (Žin., 1997, Nr. 104-2615; 2003, Nr. 36-1544) 24 straipsnio 1 ir 3 dalimis ir 25 straipsnio 4 dalimi ir įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 189 (Žin., 2009, Nr. 33-1268), 3 lentelės 905 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a** :

1. Patvirtinti pridedamus:
  - 1.1. Lielupės upių baseino rajono valdymo planą (toliau – Planas);
  - 1.2. Priemonių vandensaugos tikslams Lielupės upių baseino rajone pasiekti programą (toliau – Programa).
2. Pavesti Aplinkos ministerijai koordinuoti Plano ir Programos įgyvendinimą.
3. Pasiūlyti savivaldybėms, esančioms Lielupės upių baseino rajone, dalyvauti vykdant Planą ir Programą.
4. Nustatyti, kad šis nutarimas tą pačią dieną oficialiai be Plano ir Programos skelbiamas „Valstybės žiniuose“, o nutarimas su Planu ir Programa – „Valstybės žinių“ interneto tinklalapyje (www.valstybes-zinios.lt).

Ministras Pirmininkas

Andrius Kubilius

Aplinkos ministras

Gediminas Kazlauskas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2010 m. lapkričio 17 d.

PRIEMONIŲ VANDENSAUGOS TIKSLAMS LIELUPĖS UPIŲ BASEINO RAJONE PASIEKTI PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priemonių vandensaugos tikslams Lielupės upių baseino rajone pasiekti programos (toliau – Programa) paskirtis – nustatyti vandens naudojimo ir apsaugos priemonės Lietuvos Respublikos vandens įstatymo (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. [36-1544](#)) 22 straipsnyje nustatytiems vandensaugos tikslams pasiekti Lielupės upių baseino rajone.

2. Programos objektas - Lietuvos Respublikos teritorijoje esantis Lielupės upių baseino rajonas (toliau – Lielupės UBR).

3. Siekiant suderinti socialinės-ekonominės plėtros poreikį ir vandensaugos tikslus, Programos uždavinius numatoma įgyvendinti etapais: pirmasis etapas – 2010–2015 metai; antrasis etapas – 2016–2021 metai; trečiasis etapas – 2022 – 2027 metai.

4. Programa nustato pirmojo etapo vandens naudojimo ir apsaugos priemonės. Įgyvendinus pirmojo etapo priemonės, bus įvertinta, kokių mastu pasiekti vandensaugos tikslai. Vandens telkinių būklės pokyčių stebėjimai ir vertinimai, kurie bus atliekami pirmajame Programos įgyvendinimo etape, padės geriau suprasti, kokių tikslų siekti ir kokias priemonės įgyvendinti antrajame ir trečiajame etapuose. Antrojo etapo priemonės bus nustatytos atsižvelgiant į pirmojo etapo realiai pasiektus rezultatus, o trečiojo etapo – pirmųjų dviejų etapų rezultatus.

II. APLINKOS ANALIZĖ

5. Lielupės UBR išsidėstęs Latvijos ir Lietuvos teritorijose. Lietuvos teritorijoje yra išsidėsčiusi Lielupės UBR dalis, kurią sudaro Mūšos, Nemunėlio upių ir mažųjų Lielupės intakų baseinų dalys. Bendras Lielupės UBR plotas Lietuvos teritorijoje yra 8947,78 km².

6. Lielupės UBR esantys Mūšos, Nemunėlio ir Lielupės mažųjų intakų pabaseiniai Lietuvoje užima teritoriją tarp 55°36' ir 56°27' šiaurės platumos bei 22°55' ir 25°52' rytų ilgumos. Bendras Mūšos ilgis yra 157,3 km, o baseino plotas – 5462,6 km². Lietuvoje yra 133,1 km ilgio Mūšos atkarpa, likusi jos žemupio dalis teka Latvijoje. Lietuvoje esanti baseino dalis užima 5296,4 km². Nemunėlio upės bendras ilgis yra 199,3 km, baseino plotas – 4047,0 km². Lietuvoje teka 80,7 km ilgio Nemunėlio atkarpa nuo versmių, dar 79,4 km teka Lietuvos-Latvijos siena, o jo žemupys yra Latvijos teritorijoje. Lietuvoje yra 1900,6 km² Nemunėlio baseino. Lielupės mažųjų intakų

pabaseinį sudaro kairiųjų Lielupės intakų baseinų aukštutinės dalys. Lielupės ilgis yra 120,5 km, ji visa teka Latvijoje. Lietuvos teritorijoje Lielupės mažųjų intakų baseinai užima 1750,7 km² plotą.

Lielupės UBR yra išskirti 124 upių kategorijos vandens telkiniai, tarp jų 33 – labai pakeisti. Ištyrus vandens telkinių ekologinę būklę, nustatyta, kad labai geros ekologinės būklės ir maksimalaus ekologinio potencialo reikalavimus upių kategorijos vandens telkinių Lielupės UBR nėra. 10 upių kategorijos vandens telkinių ekologinė būklė yra gera bei 1 labai pakeisto telkinio ekologinis potencialas vertintinas kaip geras.

Lielupės UBR geros ekologinės būklės reikalavimų neatitinka 81 upių kategorijos vandens telkinys, o gero ekologinio potencialo reikalavimus – 32 labai pakeisti upių kategorijos vandens telkiniai, tarp jų dėl antropogeninės taršos (t.y. dėl vandens kokybės problemų) geros ekologinės būklės reikalavimų neatitinka 37 upių kategorijos vandens telkiniai, o gero ekologinio potencialo – 32 labai pakeisti upių kategorijos vandens telkiniai. Dėl vagų ištiesinimo poveikio geros ekologinės būklės reikalavimų neatitinka 9 vandens telkiniai. Dar 33 vandens telkiniai geros ekologinės būklės reikalavimų neatitinka dėl bendro antropogeninės taršos ir ištiesinimo poveikio, 1 vandens telkinys – dėl antropogeninės taršos ir hidroelektrinės poveikio, 1 vandens telkinys dėl – ištiesinimo ir hidroelektrinės poveikio.

Vidutinė ekologinė būklė nustatyta 61 upių kategorijos vandens telkinyje, o vidutinis ekologinis potencialas – 20 labai pakeistų upių vandens telkinių. Bloga ekologinė būklė nustatyta 18 upių kategorijos vandens telkinių, o blogas ekologinis potencialas – 11 labai pakeistų upių vandens telkinių. Labai bloga ekologinė būklė nustatyta 2 upių kategorijos vandens telkiniuose, o labai blogas ekologinis potencialas – 1 labai pakeistame vandens telkinyje.

Lielupės UBR yra išskirta 11 ežerų kategorijos vandens telkinių. Geros ekologinės būklės reikalavimus atitinka 4 ežerai (Viešinto, Gudelių, Arimaičių ir Suosos ež.), vidutinės - 6 ežerai, labai blogas ekologinis potencialas – Rėkyvos ežere.

Lielupės UBR taip pat išskirti 6 tvenkinių kategorijos vandens telkiniai. Labai gero ekologinio potencialo reikalavimus atitinka 3 tvenkiniai (Bubių, Kupiškio ir Papilio), vidutinio – 2 tvenkiniai (Baltausių ir Dvariūkų), blogo – 1 tvenkinys (Ginkūnų).

7. Esamą paviršinių vandens telkinių būklę sąlygoja Lielupės UBR vykdoma žmogaus ūkinė veikla. Pagrindiniai poveikį paviršinių vandens telkinių būklei darantys veiksniai yra:

- 8.1. pasklidoji tarša azoto ir fosforo junginiais;
- 8.2. sutelktoji tarša organinėmis medžiagomis, azoto ir fosforo junginiais;
- 8.4. upių vagų tiesinimas;
- 8.5. hidroelektrinės.

8. Didžiausias pasklidusios taršos šaltinis – žemės ūkio veikla. Žemės ūkyje susidaranti tarša dėl gyvulių mėšlo bei mineralinių trąšų naudojimo sukelia bendrojo azoto ir nitratų azoto koncentracijos padidėjimą upėse. Dėl žemės ūkyje susidarančios taršos, geros ekologinės būklės reikalavimų pagal nitratų azotą (toliau – NO₃-N) Lielupės UBR neatitinka 68 upių kategorijos vandens telkiniai, kurių bendras ilgis siekia 1149 km. Dėl žemės ūkio taršos poveikio gero

ekologinio potencialo reikalavimų neatitinka 32 labai pakeisti upių kategorijos vandens telkiniai, kurių bendras ilgis 655 km. Iš viso, reikšmingą pasklidusios žemės ūkio taršos poveikį patiriančių upių kategorijos vandens telkinių skaičius sudaro 81 procentą viso upių vandens telkinių skaičiaus bei 80 procentų viso upių kategorijos vandens telkiniams priskiriamų upių ilgio. Priemonės žemės ūkio taršos mažinimui ir prevencijai visoje Lietuvos teritorijoje numatytos Priemonių vandensaugos tikslams Nemuno upių baseinų rajone pasiekti programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1098 (Žin., 2010, Nr. 90-4756) (toliau – Nemuno UBR programa). Įgyvendinus šias priemones reikšmingas pasklidusios taršos poveikis bus panaikintas 20-je Lielupės UBR vandens telkinių.

9. Atliktas vertinimas rodo, kad pasklidoji žemės ūkio tarša taip pat yra vienas svarbiausių veiksnių, įtakančių ir ežerų būklę. Lielupės UBR taikomos bendrosios pasklidusios taršos mažinimo priemonės turės teigiamos įtakos Kairių ežero ekologinės būklės ir trijų tvenkinių (Dvariukų, Ginkūnų ir Baltausių) ekologinio potencialo gerinimui, tačiau pasiekti gerą šių telkinių ekologinę būklę ir gerą ekologinį potencialą per pirmąjį Programos įgyvendinimo etapą nėra galimybių. Net ir sustabdžius teršiančiųjų medžiagų patekimą į vandens telkinius, gera ekologinė būklė/potencialas gali būti nepasiekti dėl dugno nuosėdose akumuliuotų teršalų resuspensijos. Stovinčio vandens bei mažo pratakumo vandens telkinių savaiminio apsivalymo procesai yra kur kas lėtesni, nei tekančio vandens ekosistemose. Ypač lėtai atsikuria inertiškesnių biologinių elementų – makrofitų ir žuvų bendrijos, todėl tikslų pasiekimą tokiuose telkiniuose siūloma atidėti, nes jų pasiekti neleidžia gamtinės sąlygos. Vandens telkinių būklės stebėjimui veiklos monitoringo tyrimo vietas ketinama numatyti naujam laikotarpiui rengiamoje Valstybinėje aplinkos monitoringo programoje (toliau – Monitoringo programa).

10. Numatyta kasmet organizuoti informacines kampanijas priemonių programų vykdytojams, ūkininkams bei plačiajai visuomenei apie Lielupės UBR priemonių programą, joje numatytas pasklidusios taršos mažinimo priemones bei jų poveikį vandens telkiniams.

11. Be taršos, kurią sukelia žemės ūkio veikla, yra dar vienas pasklidusios taršos šaltinis – gyventojų buitinės nuotekos. Surinkta informacija rodo, kad šiuo metu Lielupės UBR gyvena 352 tūkst. gyventojų, iš jų apie 142 tūkst. gyventojų, kurių buitinės nuotekos nėra surenkamos ir valomos. Iš žemės ūkio veiklos ir nesurenkamų buitinių nuotekų patenka: pagal biocheminį deguonies suvartojimą (toliau - BDS_7) (tūkst. t/metus): žemės ūkis – 67,2, buitinės nuotekos – 3,6; pagal bendrąjį azotą (toliau - $N_{bendras}$) (tūkst. t/metus): žemės ūkis – 44,5, buitinės nuotekos – 0,6; pagal bendrąjį fosforą (toliau - $P_{bendras}$) (tūkst. t/metus): žemės ūkis – 8,9, buitinės nuotekos – 0,13. Taigi, palyginti su žemės ūkio taršos apkrovomis, buitinių nuotekų tarša sąlyginai nėra didelė ir nedaro reikšmingo poveikio vandens telkinių būklei.

12. Sutelktoji vandens tarša – pramonės įmonių, buitinių nuotekų valyklų ir paviršinės nuotekos. 2009 m. Lielupės UBR buvo 203 nuotekų išleistuvai. Lielupės UBR yra 12 aglomeracijų, kurių taršos apkrovos viršija 2000 gyventojų ekvivalentų (toliau GE). Į Lielupės UR vandens telkinius patenka 12,4 mln. m³/metus nuotekų, iš jų 69,6 t/metus BDS_7 ; 153,2 t/metus $N_{bendras}$; 8,3

t/metus P_{bendras} .

Lielupės UBR yra 88 paviršines nuotekas išleidžiantys išleistuvai. Tai sudaro 43 procentus visų sutelktosios taršos išleistuvų, kurių nuotekos išleidžiamos į paviršinius Lielupės UBR vandens telkinius. Iš paviršinių nuotekų išleistuvų išleidžiama tarša sudaro apie 16 procentų visos sutelktosios taršos šaltinių BDS_7 apkrovos, 15 procentų P_{bendras} ir 7 procento N_{bendras} taršos apkrovos.

Į vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą 2003–2009 m. investuota maždaug 1 mlrd. litų. 2007–2013 m. gyvenvietėms, didesnėms nei 2 000 gyventojų ekvivalento, numatyta skirti apie 2,1 mlrd. litų vandens tiekimo, nuotekų surinkimo, tvarkymo ir dumblo infrastruktūrai sukurti ir atnaujinti. Lielupės UBR planuojama investuoti apie 300 mln. Lt.

13. Lielupės UBR yra 14 upių kategorijos vandens telkinių, kurie patiria sutelktosios taršos poveikį ir nėra aišku ar vandens telkiniuose bus pasiekti geros būklės reikalavimai, kadangi šiuo metu vykdomi nuotekų infrastruktūros plėtros darbai. Bendras šių vandens telkinių ilgis siekia 221 km. Dėl reikšmingo sutelktosios taršos poveikio gero ekologinio potencialo reikalavimų Lielupės UBR neatitinka 3 labai pakeisti upių kategorijos vandens telkiniai, kurių bendras ilgis 78 km. Iš viso reikšmingą sutelktosios taršos poveikį patiriančių upių kategorijos vandens telkinių skaičius sudaro 14 procentų viso upių kategorijos vandens telkinių skaičiaus, o jų ilgis – 13 procentų viso upių kategorijos vandens telkinių ilgio. Rizikos grupei dėl reikšmingo sutelktosios taršos poveikio priskiriami upių kategorijos vandens telkiniai nurodyti 2-me priede.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra pastaraisiais metais sumažino sutelktosios taršos poveikį. Daugiausia problemų šiuo metu kelia tarša amonio azotu ir bendruoju fosforu. Problemų kelia į mažas upes, kurių taršos akumuliacijos potencialas nedidelis, išleidžiamos nuotekos. Nustatyta, kad Lielupės UBR upių vandens telkinių ekologinei būklei ir/arba potencialui reikšmingą poveikį gali daryti 5 aglomeracijų, kurių taršos apkrovos viršija 2000 GE, nuotekų valyklų išleistuvai, 5 gyvenviečių, kurių taršos apkrova yra mažesnė nei 2000 GE, nuotekų valyklų išleistuvai, 2 įmonių išleistuvai bei 3 miestų paviršinės nuotekos.

Šiuo metu dar vyksta nuotekų infrastruktūros plėtros projektai, kurių poveikis bus žinomas tik juos užbaigus, todėl dar negalima tiksliai nustatyti papildomo sutelktosios taršos mažinimo poreikio. Upių būklės stebėjimui žemiau reikšmingą poveikį darančių/galinčių daryti išleistuvų pagal Monitoringo programą ketinama numatyti veiklos monitoringo vietas. Atlikus tyrimus ir patikslinus upių ekologinę būklę bei sutelktosios taršos joms daromą poveikį, papildomos sutelktosios taršos mažinimo priemonės, jei bus reikalingos, bus nustatytos antrajame ar trečiajame Programos įgyvendinimo etape.

14. Nustatant paviršinių vandens telkinių taršą pavojingomis medžiagomis, pagrindinis informacijos šaltinis buvo 2006 m. atlikta studija „Vandens aplinkai pavojingų medžiagų nustatymas Lietuvoje“. Lielupės UBR pavojingos medžiagos buvo rastos iš Rokiškio ir Šiaulių nuotekų valyklų išleidžiamose nuotekose, Nemunėlio pasienyje ir Mūšos pasienyje. Rokiškio ir Šiaulių NV viršijimų aptikta nebuvo. Lielupės UBR upėse tirtų pavojingų medžiagų viršijimų

nenustatyta.

15. Upių vagų tiesinimas – viena iš svarbiausių priežasčių, dėl kurių upės šiuo metu gali neatitikti geros ekologinės būklės reikalavimų. Lielupės UBR upių vagų ištiesinimas daro reikšmingą poveikį 43 upių kategorijos vandens telkinių, kurių bendras ilgis 690 km, ekologiškai būklei. Nustatyta, kad lygumose per urbanizuotas teritorijas tekančių upių vagų natūralių savybių grąžinimas sukeltų didelių neigiamų socialinių ir ekonominių padarinių, todėl tokios upių atkarpos priskiriamos labai pakeistiems vandens telkiniams. Lielupės UBR yra 33 telkiniai, kurių bendras ilgis 702 km, kurie dėl ištiesinimo priskirti labai pakeistiems vandens telkiniams.

Dėl nepakankamos informacijos apie ištiesintų vandens telkinių geros būklės neatitikimo priežastis, upių renatūralizavimo priemonių poveikį bei lėšų stokos siūloma Lielupės UBR upių vagų natūralių savybių grąžinimą nukelti į kitą planavimo etapą. Upių renatūralizavimo bandomasis projektas numatytas Nemuno UBR programoje suteiks papildomų žinių apie šios priemonės poveikį vandens telkinių būklės gerinimui. Rizikos grupei dėl reikšmingo vagų ištiesinimo poveikio priskiriami upių kategorijos vandens telkiniai išvardinti 2-me priede.

16. Reikšmingą hidroelektrinių poveikį Lielupės UBR patiria 2 upių kategorijos vandens telkiniai, esantys Mūšos ir Suosos upėse, kurių ilgis 43 km.

17. Priežastys, sąlygojančios hidromorfologinius vandens telkinių pakitimus ir dėl to neleidžiančios pasiekti geros ekologinės būklės kai kuriuose vandens telkiniuose, yra susijusios su upių tęstinumo pažeidimais. Svarbiausia priemonė, užtikrinanti upės tęstinumą, yra žuvų pralaidų įrengimas. Siūloma įrengti žuvų pralaidas Lėvens upėje esančiose Pasvalio ir Akmenių užtvankose bei išardyti Karsakiškio malūno akmenų slenksčio liekanas. Įrengti žuvų migracijos takus ir pašalinti buvusių užtvankų liekanas numatoma 2014-2015 m.

18. Lielupės UBR yra vandens telkinių, kuriuose nepakanka duomenų apie blogą būklę sąlygojančias priežastis. Tai Talkšos, Rėkyvos, Skaistės ir Notigalės ežerai. Prieš pasiūlant būklės gerinimo priemones šiuose telkiniuose reikia atlikti tiriamąjį monitoringą, įskaitant priedugnio ir taršos šaltinių inventorizaciją, siekiant nustatyti minėtų ežerų taršos kilmę. Dar dviejų ežerų (Kilučių ir Širvėnos ež.) ekologinė būklė dėl duomenų stokos įvertinta nepakankamai tiksliai. Tiksliam būklės įvertinimui šiuose ežeruose pagal Monitoringo programą ketinama numatyti veiklos monitoringo vietas. Atlikus tyrimus ir patikslinus ežerų ekologinę būklę, papildomos taršos mažinimo priemonės, jei bus reikalingos, bus nustatytos antrajame ar trečiajame Programos įgyvendinimo etape.

19. Tarptautinė tarša Lielupės UBR nėra reikšminga.

20. Lielupės UBR yra 5 požeminio vandens baseinai: Permo-viršutinio devono Lielupės (baseino kodas LT003003400), Viršutinio devono Stipinų Lielupės (baseino kodas LT002003400), Joniškio (baseino kodas LT0010023400), Biržų-Pasvalio (baseino kodas LT001043400), Viršutinio-vidurinio devono Lielupės (baseino kodas LT001003400). Lielupės UBR teritorijoje 2010 metų balandžio 1 d. buvo užregistruoti 229 požeminio vandens telkiniai (vandenvietės), įrengti į kvartero (Q), viršutinio permo (P2), famenio (D3fm), permo-famenio (P2+D3fm), Stipinų

(D3st), pliavino (D3pl) bei Šventosios-Upninkų (D3-2šv-up) vandeninguosius sluoksnius (kompleksus). Didžiausios yra Šiaulių, Rokiškio, Biržų, Pasvalio, Joniškio miestų vandenvietės. Atskiruose požeminio vandens telkiniuose pastaraisiais metais išgaunamo požeminio vandens kiekis svyruoja nuo kelių iki keliolikos tūkstančių m³/d, viso UBR teritorijoje vidutiniškai sudarydamas 28305 m³/d.

Lielupės UBR požeminio vandens baseinų ir telkinių kiekybinė būklė yra gera, nes požeminio vandens ištekliai yra gerokai daugiau, nei jų išgaunama šiuo metu ar numatoma išgauti ateityje. Lielupės UBR požeminio vandens baseinų ir telkinių cheminė būklė taip pat gera, nors pavienėse vandenvietėse (pvz. Joniškio) gamtinės kilmės sulfatų koncentracijos viršija geriamojo vandens standartų reikalavimus, o kartais ir nustatytas ribines vertes. Priemonės, skirtos požeminio vandens stebėsenai pagerinti visoje Lietuvos teritorijoje numatytos Nemuno UBR programoje. Vandens tiekimo įmonės, eksploatuojančios > 10 m³/d požeminio vandens ir esančios rizikos grupei priskirtuose požeminio vandens baseinuose, įpareigojamos vykdyti probleminių kokybės rodiklių monitoringą ir teikti duomenis Lietuvos geologijos tarnybai. Monitoringo duomenų analizė leis nustatyti požeminio vandens eksploatacijos sąlygojamas telkinių kokybės kitimo tendencijas, pagal kurias požeminio vandens telkiniai bus priskirti rizikos grupei arba išbraukti iš rizikos telkinių sąrašo.

III. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

21. Programos tikslas – neleisti prastėti paviršinių ir požeminių vandens telkinių būklei ir iki 2027 metų pasiekti, kad paviršinių vandens telkinių paviršinio vandens būklė būtų gera, dirbtinių ir labai pakeistų vandens telkinių – gera cheminė vandens būklė ir geras ekologinis potencialas, požeminių vandens telkinių – gera požeminio vandens būklė.

22. Programos uždaviniai:

- 22.1. sumažinti vandenų taršą iš sutelktųjų taršos šaltinių;
- 22.2. sumažinti vandenų taršą iš pasklidusių taršos šaltinių;
- 22.3. pagerinti vandens telkinių hidromorfologinę būklę;
- 22.4. nustatyti neigiamo poveikio vandens telkinių būklei kilmę ir šaltinius;
- 22.5. užtikrinti visuomenės ir ūkio subjektų informuotumą apie Programoje numatytas priemones, jų vykdymo būdus bei paskatinti jų aktyvų dalyvavimą vandens valdyme.

IV. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

23. Programos tikslui pasiekti numatytos pagrindinės ir papildomos priemonės.

24. Pagrindinės yra tos vandens naudojimo ir apsaugos priemonės, kurios privalo būti įgyvendintos vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais.

25. Teisės aktai, nustatantys pagrindines priemones Lielupės UBR priemonių programos

vandensaugos tikslams pasiekti, nurodyti Programos 2 priede.

26. Papildomos yra tos priemonės, kurios turi būti įgyvendintos tais atvejais, kai vandensaugos tikslams pasiekti pagrindinių priemonių nepakanka. Pirmojo Programos įgyvendinimo etapo (2010 – 2015 m.) papildomos priemonės pateiktos Programos 1 priede.

27. Programos priemonių pagrindimas pateiktas 2 priede.

V. SIEKIAMI REZULTATAI (VERTINIMO KRITERIJAI)

28. Programos įgyvendinimo stebėsenai atlikti nustatyti vertinimo kriterijai, susiję su numatytais tikslais ir uždaviniais, leidžiantys vertinti padarytą pažangą. Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijus – vandens telkinių, išskirtų kaip rizikos vandens telkiniai, skaičius.

29. Pirmajame Programos įgyvendinimo etape (2010–2015 metai) numatoma kriterijaus reikšmė – 71 upių kategorijos ir 10 ežerų ir tvenkinių rizikos vandens telkinių.

30. Vandens telkiniams, kurių vandensaugos tikslai pirmojo Programos įgyvendinimo etapo pabaigoje nebus pasiekti, siektini antrojo etapo rezultatai bus nustatomi 2015 m., ištyrus telkinių būklę, nustačius problemas bei parinkus priemones naujam šešerių metų etapui

31. Antrajame etape (2016–2021 metai) numatoma kriterijaus reikšmė 57 upių kategorijos ir 2 ežerų ir tvenkinių rizikos vandens telkinių.

32. Trečiajame etape (2022–2027 metai) numatoma kriterijaus reikšmė 0 upių kategorijos ir 0 ežerų ir tvenkinių rizikos vandens telkinių.

33. Įgyvendinus Programos antrojo ir trečiojo etapo priemones, būtų pasiekta visų upių kategorijos, ežerų ir požeminio vandens rizikos vandens telkinių gera bei gera, visų dirbtinių ir labai pakeistų vandens telkinių geras ekologinis potencialas.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Programoje numatytos priemonės finansuojamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ministerijoms ir įstaigoms, dalyvaujančioms įgyvendinant Programą, patvirtintų bendrųjų asignavimų, Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų.
